

Sabiedriskās politikas centra PROVIDUS ieteikumi Valdības rīcības plānam

Kultūras ministrijai par integrācijas politiku. Ierosinām valdībai uzsākt kvalitatīvu diskusiju ar iedzīvotājiem, ekspertiem un nevalstiskajām organizācijām par iespējām uzlabot mazākumtautību iedzīvotāju, tai skaitā nepilsoņu, līdzdalību Latvijas politiskajā dzīvē un atbalstu demokrātiskajām vērtībām, tai skaitā atjaunot diskusiju par pašvaldību vēlēšanu tiesībām un iespēju piedalīties pašvaldību referendumos pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kā arī atbalstīt inovatīvas metodes, kā iesaistīt iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā.

Rosinām valdībai atbalstīt pasākumus, lai uzrunātu nepilsoņus, tai skaitā vecāka gada gājuma cilvēkus, identificēties ar Latviju un interesēties par pilsonības iegūšanu (tai skaitā, turpinot sistemātiski atbalstīt krievu valodas saturu sabiedriskajos medijos, veikt kampaņas krievu valodā par Latvijas kā demokrātiskas valsts priekšrocībām, apsvērt mainīt Pilsonības likumu, lai pārtrauktu jaundzimušo bērnu reģistrēšanu par nepilsoņiem). Nepieciešams līdz 2017. gada sākumam, piesaistot sabiedrības (tai skaita mērķa grupu) pārstāvjus un pētniekus, izstrādāt koncepciju par integrācijas politikas turpmāko attīstību pēc 2018.gada, kad beigsies Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu darbības termiņš.

Atkārtoti ierosinām izslēgt no valdības rīcības plāna pasākumus par ārvalstu retranslētu mediju programmu izplatības ierobežošanu Latvijas informācijas telpā. Tā vietā piedāvājam valdībai izveidot komunikācijas stratēģiju, kas gan vietējai auditorijai (īpaši krievu valodas saturā sabiedriskajos medijos), gan starptautiskajai auditorijai atspēkotu šajos medijos izskanējušo nepatiesu informāciju par notikumiem pasaulē un Latvijā. Atzinīgi vērtējam Ārlietu ministrijas iniciatīvu situācijas skaidrošanā par cilvēktiesībām Latvijā.

Sakarā ar koalīcijas partneru ierosinājumiem Valdības rīcības plānam, rosinām precizēt, kādā veidā un par kādām aktivitātēm ir pieļaujama NVO darbības ierobežošana Latvijā, lai, pamatojot ar rūpēm par valsts drošību, nenotiktu nesamērīga pilsonisko aktivitāšu un tiesību ierobežošana (pirms apsvērt NVO darbības ierobežošana, būtu nepieciešams saskaņot un publiskot skaidrus kritērijus, kad NVO darbības ierobežošana ir pieļaujama un pamatota).

Iekšlietu ministrijai un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei par imigrācijas politikas koncepciju. Rosinām, turpinot darbu pie imigrācijas politikas koncepcijas, nodrošināt plašu diskusiju par konceptuālajām izvēlēm, to riskiem un ieguvumiem, iesaistot sabiedrību, privāto sektoru, nevalstiskās organizācijas un akadēmiskos pētniekus, kā arī aicinām izmantot Pilsoņu debašu par imigrāciju rezultātus un citus privātajā sektorā tapušos apkopojumus un pētījumus, tādējādi panākot, ka politikas pieņemšana šajā svarīgajā jautājumā balstās uz pieejamajām zināšanām un sabiedrības interesēm. Termiņš 2015.gada beigās, kad sāk darbu pie jauna Imigrācijas likuma.

Tieslietu ministrijai par partnerattiecības politikas risinājumiem. Rosinām uzsākt situācijas izpēti par ģimenes un kopdzīves dažādību Latvijas sabiedrībā ar mērķi veidot tiesisku regulējumu, kas aizsargātu dažādās situācijās esošās ģimenes, tai skaitā nodrošināt kopdzīves regulējumu un noteiktu tiesību kopumu cilvēkiem, kas dzīvo kopā, nestājoties laulībā. Termiņš 2015.gada jūlijs.

Valsts kancelejai un Pārresoru koordinācijas centram (vai valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijai, kad tā sāks darbu), ieviešot labākas pārvaldības principiem atbilstošu valsts kapitālsabiedrību pārvaldību.

Rosinām izstrādāt normatīvo regulējumu, paredzot atklātus, pārdomātus, skaidrus pamatkritērijus valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību ziedošanas politikai. Termiņš 2015.gada beigas.

Finanšu ministrijai, ieviešot e-pārvaldes principus publisko pakalpojumu sniegšanā, tiecoties uzlabot "Network Readiness" indeksa reitingu, kā arī veicinot korupcijas un korupcijas risku mazināšanu.

Rosinām izstrādāt un padarīt pieejamu internetā valsts budžeta analīzes un budžeta atspoguļošanas rīku, kas ļautu iedzīvotājiem bez maksas un ērti saprast, kādiem mērķiem tiek tērēti valsts resursi. Termiņš 2015.gada beigas.

Rosinām izstrādāt likumprojektu, kas noteiktu publiskā sektora noslēgto līgumu publicēšanu internetā kā priekšnoteikumu tam, lai tie stātos spēkā. Termiņš 2015.gada beigas.

Valsts Kancelejai un Pārresoru koordinācijas centram, ieviešot e-pārvaldes principus publisko pakalpojumu sniegšanā, tiecoties uzlabot "Network Readiness" indeksa reitingu, kā arī veicinot korupcijas un korupcijas risku mazināšanu.

Rosinām noteikt prasību iestāžu interneta vietnēs publicēt sarakstu ar to informāciju, kurai iestāde ir noteikusi ierobežotas pieejamības statusu. Termiņš 2015.gada beigas.

Valsts Kancelejai un Pārresoru koordinācijas centram, veicinot korupcijas un korupcijas risku mazināšanu.

Rosinām izstrādāt normatīvo aktu projektus, lai noteiktu pienākumu likumprojektu vai politikas dokumentu izstrādātājiem atklāt visus individuus vai organizācijas, kas palīdzējušas šos dokumentus izstrādāt vai centušās ietekmēt to izstrādi (lobētājus). Termiņš 2015.gada jūlijs.

Rosinām noteikt normatīvajos aktos valsts pārvaldes iestādēm pienākumu izvērtēt korupcijas riskus iestādē, ieviest un īstenot korupcijas risku samazināšanas pasākumus. Termiņš 2015.gada jūlijs.

Rosinām izstrādāt un pieņemt valsts pārvaldei kopīgu ētikas kodeksu un tā īstenošanas mehānismu. Termiņš 2015.gada jūlijs.

Rosinām izstrādāt normatīvo regulējumu trauksmes cēlāju aizsardzībai, kas ietvertu īpašu trauksmes cēlāja statusu, nozīmīgākas konfidencialitātes garantijas, lielāku aizsardzību gan pret sankcijām no pašreizējā darba devēja, gan pret grūtībām citu darbu meklējumos, atlīdzības piešķiršanu trauksmes cēlājam, ja tā sniegtās informācijas rezultātā gūts nozīmīgs labums sabiedrībai, īpašu aizsardzību tajos sektoros, kur likumpārkāpumu sekas var būt īpaši nozīmīgas (piemēram, būvniecībā vai citos ekonomiskā un cilvēkdrošības paaugstināta riska jomās), kā arī trauksmes celšanas mehānismu izveidošanu iestādēs (gan publiskajā, gan privātajā sektorā). Termiņš 2015.gada beigas.

Tieslietu ministrijai, veicinot korupcijas un korupcijas risku mazināšanu.

Rosinām sagatavot normatīvo aktu grozījumus, lai tiesas spriedumos ar korupciju saistītās krimināllietās netiktu slēpti (anonimizēti) notiesāto personu vārdi. Termiņš 2015.gada beigas.

Valsts Kancelejai un Pārresoru koordinācijas centram, stiprinot tiesiskumu, par normatīvo aktu kvalitātes uzlabošanu. Rosinām veicināt pierādījumos un zināšanās balstītu lēmuma pieņemšanu, proti, ieviest praksi normatīvo aktu sagatavošanā, kad nozīmīgi pārmaiņu piedāvājumi tiek balstīti un sagatavoti uz pētījumos un kvalitatīvā analizē veiktajiem secinājumiem. Termins 2015. gada beigās.

Labklājības ministrijai par sociālās uzņēmējdarbības koncepcijas ieviešanu. Rosinām izstrādāt likumprojektu, nosakot sociālās uzņēmējdarbības veicēju raksturojošos kritērijus ar mērķi nošķirt šādus uzņēmumus no ikviena cita uzņēmuma vai nevalstiskās organizācijas darbības. Tāpat rosinām ministriju izstrādāt efektīvus un darbību veicinošus valsts atbalsta mehānismus sociālajiem uzņēmumiem. Termins likumprojektu izstrādei 2015. gada beigās.

Ekonomikas ministrijai, īstenojot enerģētikas politiku. Rosinām Enerģētikas likumā iekļaut normas, kas nosaka sašķidrinātās dabasgāzes piegādes, pārvades un uzglabāšanas regulējumu, specifiski paredzot dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas nodalīšanu no tirdzniecības, izveidojot neatkarīgu dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru un neatkarīgu dabasgāzes uzglabāšanas operatoru. Termins: 2015. gada septembris.

Rosinām sagatavot priekšlikumu atbalsta mehānismam elektroenerģijas ražošanai, izmantojot atjaunīgos, neizsīkstošos un vietējos energoresursus. Termins: 2015. gada oktobris.

Rosinām izstrādāt enerģētikas politikas pamatnostādnes 2015.-2021. gadam. Termins: 2015. gada jūlijs.

Rosinām sagatavot un uzsākt valsts atbalsta programmu dzīvojamā fonda energoefektivitātes pasākumu īstenošanai līdz 2026. gadam. Termins: 2016. gada oktobris.